

מהחוק למהחוק

איני יודע אם עוד יש למר לוי אשכול האפשרות לשנות את עמדתו כלפי ה מימשלה הצבאית.

לפי כל הסכמים, כבר החליט מה שהחייב. השבוע קרא לנציגי המפלגות השונות כדי להכיש את לבם להצעותיו. בעוד ימים מעטים הוא מתכוון להביאן בפני הכנסת. אך אולי עוד יש לו אפשרות להרהר בי דבר מחדש. אולי עוד יכול הוא לשנות את הצעותיו ברגע האחרון.

אני מקווה שכן הדבר.

כי מר אשכול עימד לשנות את שגיאתו הגדולה הראשונה מאז היה לראש הממשלה ולשרי הכנסת. ובפי מי שאלה, בקשה, תחניה:

אנא, חשבו על כך שנית!

***

כי הידיעות שסוננו לעיתונות על ידי יחסני הציבור של מר אשכול, הוא מי ציע לבטל את החובה שחלה עד כה על ערביי ישראל, חושבי האזורים הכפופים לי מימשלה הצבאית, להצטייד ברשימות תנועה. משמע, בעתיד יוכל ערביי מכפריסוף או מכפריקאסם לנסוע לחיפה או לתל אביב מבלי לשאת בכיסו את הפתק המביש המר שה לו לנוע במולדתו. הוא יוכל לנסוע ב אוטובוס מבלי לחשוש פן יעלה בכל רגע שוטר צבאי, יסקור במבטו את פני הנוסע, עימו יצביע בוילוח על הניראים לו כערבים ויתבע מהם להציג את רשימותיהם.

כזאת, כך אומרים המירוסומאים הזרוזים, נפתרה הבעייה.

בוטלו כל החומרות וההפליית. ערביי ישראל יהיו אורחים שונים, והם יוכלו "להשתלב בחיי המדינה".

מכל הדבר הרע הזה, ששמו מימשלה צבאית, לא יותר מאומה — זאת, המסגרת.

ומי יהיה כל כך צרעיק, כל כך קטנוני, שילך ויריב בגלל "מסגרת"?

***

כי פני שניגש לניתוח התיאור המלבב הזה, יורשה נא לנו להעיר כאן הערת ביניים. כדאי להקיש רגעיק של מחשבה לעצם העובדה שבכלל יש צורך בסיפור כזה. לפני שלושים שנה פתח השבועון ה סמויים במסע לשון הרע נגד המימשלה הצבאית. היא טען כי המימשלה חותר תחת בטחון המדינה, משרת אינטרסים מפלגתיים וכלכי ליים אפליה, שהוא הרפה למדינה וסכנה לכל אורחיה.

מה לא נאמר עליו אז? שאתנו נגדדים. שאתנו משרתי הכופתי (ואחר כך עבד אל נאצר) יבייש. שאתנו גרוועים ממגיל מוסק בה. שאנחנו הוליינפס ו/או סררימצפון ו/או עיכרי ישראל.

היינו בודדים במערכת. כל המפלגות היו חסידות המימשלה הצבאית, זאת מקיי (והודר) הות הקומניסטים עם השקפתנו אך החשיר דה איתנו עוד יותר.

וראה זה פלא — עתה נאזין ראשיה הממשלה ושריה הכתות לקום ולכפר כי הוא מבטל "למעשה" את המימשלה הצבאית, ולהתנצל על כך שאינו יכול לבטל גם את ה "מסגרת" עצמה.

מה השתנה? מבחינה חיצונית — שום דבר. יחסי ישראל ערב לא השתפרו. להיפך. אהב ערביי ישראל למדינה לא גדלה. להיפך. פך המצב הבטחוני לא הוטב. להיפך. לא השתנה דבר — זאת השקפתם של אורחי ישראל עצמם. כאן חל בשנים אלה שינוי יסודי. שינוי שהכריח את המפלגות, בני אחר זה, להירתם למערכה נגד המימי של שלושים שנה של שחיה נגד ה זרם, בעקשנות ובהתמדה, עשו את שלהן. הורם השתנה.

הזרם שהשתנה מכריח גם את השלטון לשנות את סיגונונו. על כן הוא מודיע ש-

הוא מבטל את המימשל "למעשה". עובדה זו — יש בה כדי להעניק לנו סיפוק ועידוד. אבל סיפוק זה — אל יביאנו לידו מקילנה בתפקידנו.

תפקידנו ברגע זה הוא לקום ולי הכריז: סיפור זה אינו אמת. ההי צעות אינן משנות דבר.

***

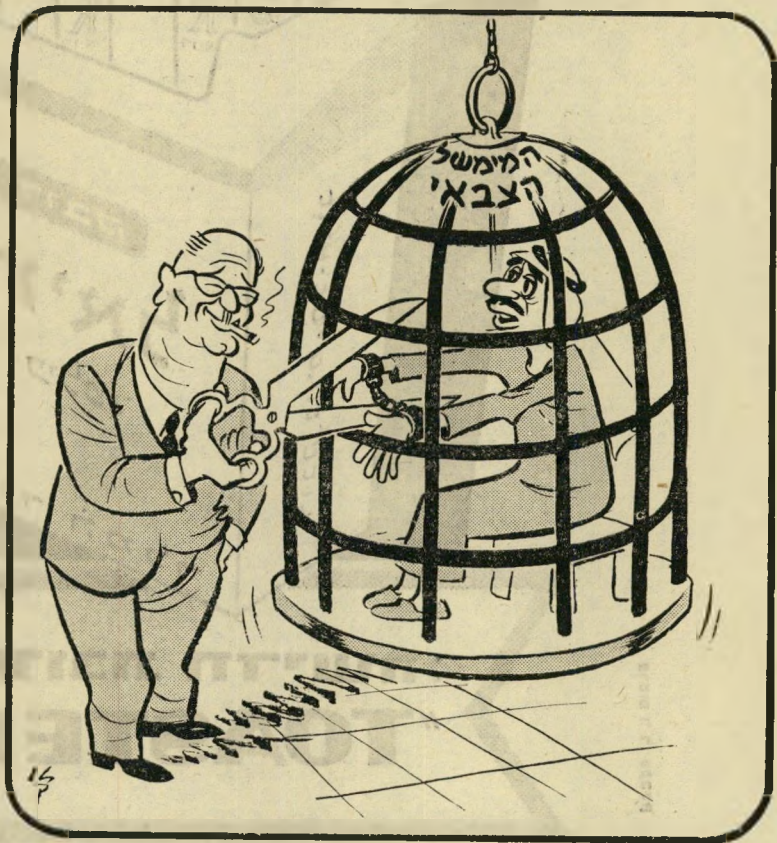
כי כוהות ההיות גרסות שונות לגבי ה מיניעים של מר לוי אשכול בבואו להציע את הצעותיו החדשות.

הגירסה האוהדת ביותר היא שמר אשכול הוא נאיבי, שהוא מאמין בכנות בסיפור ה יפה — כי ביטול חובת הרשימות הוא צעד מכריע קדימה, כי זה מבטל למעשה את

הוא מעניק למושל את הסמכות. לאסור כל ערבי שאינו מוצא חן בעיניו, ללא משפט וללא צו של שופט, ללא איר שום וולא סיבה כלשהי, לתקופה שהיא למעשה בלתי מוגבלת.

הוא מעניק למושל את הסמכות "לרתק" אדם לכפרו — כלומר, לשים אותו במאסר בית בלתי מוגבל, לשלול את פרנסתו, למרר את חייו.

הוא משעבד את הערבים לשיפוט של בית משפט צבאי — וכל בר דעת מבין כי משפט צבאי אינו משפט כלל, אלא תחבולה המאפשרת לפקיד לובש מדים, בהתאם להי ראות הממונים עליו, להטיל על "הנאשם" עונשי מאסר וקנסות.

"ונכשיו תוכל לנוע באופן חופשי!"

הוא מאפשר לנתק כפרים מכל מגע עם העולם החיצוני, לאסור את הגישה אליהם לכל אדם — לרבות שליחי ציבור, כגון עתיר נאים וחברי כנסת — ובצורה זו למסרם כבולים לשרירות חודשי מזימות למיניהם.

כל הסמכויות האלה — ורבות אחרות — מופעלות יומיום.

אך אפילו לא נוצלו הסמכויות, די היה בעצם קיומן כדי להטיל על האוכלוסיה ה ערביה מישר מתמיד של טרור ופחד, למ נוע ממנה התארגנות פוליטית דמוקרטית, לטפח בה שלטון של קהילינגים ותלאה אחר רת, לרוו אותה למעמד נחות.

לא מעמד של אזרחים ממדרגה שניה, אלא מעמד של לא אזרחים בעלי אזרחות פורמלית.

זאת ועוד: מכיון שבמדינה דמוקרטית כשלנו אי אפשר לחוקק חוקי אפארטהייד גלויים, אין חוקים אלה חלים רק על "ערבים", להלכה, הם חלים על כל אזרחי המדינה. משמע: הסמכויות המופעלות כי יום כלפי הערבים, אפשר להפעילן בכל יום גם נגד הערבים, ללא שינוי החוק.

(ואני עצמי, שהנני עיברי טורר, ללא טי פה של דם ערבי בעורקי, נאסרתי לא פעם

הוא מאפשר לנתק כפרים מכל מגע עם העולם החיצוני, לאסור את הגישה אליהם לכל אדם — לרבות שליחי ציבור, כגון עתיר נאים וחברי כנסת — ובצורה זו למסרם כבולים לשרירות חודשי מזימות למיניהם.

כל הסמכויות האלה — ורבות אחרות — מופעלות יומיום.

אך אפילו לא נוצלו הסמכויות, די היה בעצם קיומן כדי להטיל על האוכלוסיה ה ערביה מישר מתמיד של טרור ופחד, למ נוע ממנה התארגנות פוליטית דמוקרטית, לטפח בה שלטון של קהילינגים ותלאה אחר רת, לרוו אותה למעמד נחות.

לא מעמד של אזרחים ממדרגה שניה, אלא מעמד של לא אזרחים בעלי אזרחות פורמלית.

זאת ועוד: מכיון שבמדינה דמוקרטית כשלנו אי אפשר לחוקק חוקי אפארטהייד גלויים, אין חוקים אלה חלים רק על "ערבים", להלכה, הם חלים על כל אזרחי המדינה. משמע: הסמכויות המופעלות כי יום כלפי הערבים, אפשר להפעילן בכל יום גם נגד הערבים, ללא שינוי החוק.

(ואני עצמי, שהנני עיברי טורר, ללא טי פה של דם ערבי בעורקי, נאסרתי לא פעם

על פי חוקי המימשל). רק אדם בעל המיון בלשני פורה יקרא לכל אלה בשם "מסגרת".

זוהי מסגרת, כמו שגדרות התיר הן מסגרת למחנחי ריכוז.

***

כי תכן שכך זה אמנם יודע למר לוי אשכול — אלא שאין הוא יכול לעשות לפי שעה מאומה לשינוי המצב המדיני.

זוהי הגירסה השניה להסברת הצעותיו. יתכן כי מר אשכול חושש, פשרי מו כמשמעות, להתגרות בחברי הכנסת דויד בן גוריון, שמה יתי רגז הזקן, וירצה לחזור.

רמז לכך אפשר למצוא בפרשת ההכחשה. בדברו על הצעותיו בקבוצת דגניה, אמר החבר אשכול כי אין הוא מבין מה ע לא בוטלה חובת הרשימות זמן. משמע: הוא האשים את החבר בן גוריון בכך שהשאיר על כנה הפליה מבאישה ומבישה, שגא היה בה כל צורך זה מכבר.

כעבור כמה ימים הכחיש מר אשכול ש אמר פסוק זה. היתה זאת אחת מאותן ה הכחשות הנאמרות והמתקבלות בחיור.

מר אשכול פוחד עדיין מפני מר בן גוריון. על כן הוא מכחיש. על כן אין הוא שולח את מר שמעון פרס לכל הרחוקות. על כן הוא חושש לבטל את המימשל.

אבל מר אשכול רוצה להוכיח לציבור כי הוא מבין עימו גישה חדשה. והוא גם עור מד תחת לחץ שרי אחרות העבודה, שותפיו בממשלה ונעמדו לאיחוד מפלגות הפוע לים, הת בעים את ביטול המימשל.

התיצאה היא התחמקות, המת עטפת באיצטלה כוזבת שי פשרה.

מילום יפות על גישה חדשה, ויתורים רבירושם אך סדריתוכן — תוך השגרת ה מצב המחפיר הקיים על כנו.

אם זאת הגירסה הנכונה — אין היא מוספיה כבוד למר אשכול.

כי אז היה נאה יותר למר אשכול לקום ולהכריז בגלוי: ידי בבילות. לפי שעה איני יכול לעשות דבר. עלי להתחנן כמה חודשים עד לחיס לם הסוכי של הצהרונים טים, עד לסילוקם של כל החצי צעירים, עד לחסימת דרכו של תורה משדה בקור.

הזרינו נא וסבלנות, תנו לי עוד שאנס. בינתיים אני מבטל — כמיתזה של רצון טוב — את הצורך הפורמלי ברשימות התנועה. אני יודע שזה דבר זעיר, חסר חשיבות, אך זהו תשלום סימלי על החשבון.

מר אשכול אינו אומר זאת. ואני אמירה זו אומרת דרשני.

כי היא מעלה את החשש שמה אין אמת בגירסה הראשונה (שאינו יודע את המצב), וגם לא בגירסה השניה (שהוא רק נזהר מפני מר בן גוריון). ואז עלולים המשמיצים למצוא קשב לגירסה שלישית: שמר אשכול הוא בעצם חסיד המימשל, שה א רואה בי מימשל מכשיר יעיל לגזילה אדמות הערבים, לשם ויהוד — סליחה, פיתוח — הגליל.

***

ד או אחרת, מכני אשלייה אחת מוטב למר אשכול להזהר:

הצעותיו, אם יוגשמו, לא יעצרו אף לרגע קט את המאבק נגד ה מימשלה הצבאית.

מר אשכול יכול לסבר, בכישרונו הידוע, את אוננם של עסקני מפלגות וחברי כנסת. אולם הוא לא ישכנע את רבבות בעלי ירה צוץ השוב, הרואים במאבק לביטול המימשל חובה קדושה. אלה לוחמים למען מדינת חוק — שבה לא יעמוד איש מחוץ לחוק.

מאבק זה ימשך. הוא יחריף וילך. הוא יגיע, בעתיד הלא רחוק, למידים אשר יועצי מר אשכול אינם מתארים אותם לעצמם. הוא עלול להטיל צל כבד על תקופת אשכול.

כדאי לחשוב על כך מראש. אני מקווה כי עייון אין זה מאוחר.